

Serbia med Kosovo

Serbia og Kosovo er de største mottakerne av norsk bistand på Balkan. Serbia framsto i 2007 som et politisk splittet land dominert av spørsmål knyttet til håndteringen av Kosovo-spørsmålet og om landets strategiske orientering. Manglende samarbeid med Jugoslavia-domstolen bidro til å forsinke landets prosess mot tettere integrasjon med EU. Også i Kosovo var 2007 preget av stillstand pga. den langtrukne prosessen om avklaring av den FN-styrte provinsens endelige status.

Serbia

Målet med norsk bistand til Serbia har vært å bidra til oppbygging av demokratiske institusjoner i landet og støtte landets reformprosess knyttet til ønsket om framtidig EU-medlemskap. Gjennom et nært samarbeid med serbiske myndigheter er prosjekter som er sentrale for at landet skal kunne oppnå europeiske standarder identifisert. I mange av prosjektene er det bygget institusjonelle samarbeidsrelasjoner mellom norske og nasjonale instanser. Norge har bl.a. gjennom Statens kartverk bidratt til oppbygging av et nasjonalt eiendomsregister, med digitaliserte eiendomskart. Prosjektet er viktig for at Serbia raskere

kan få oppfylt EUs krav til et transparent landregister, som er av stor betydning for å tiltrekke seg utenlandske investorer. Norges vassdrags- og energidirektorat, NVE, har bistått med overføring av kompetanse til oppbygging av et moderne og effektivt hydrometeorologisk institutt som vil styrke utviklingen av landets vannkraftsektor.

Norge har også hatt fokus på utvikling av sikkerhetssektoren i Serbia, særlig sentrert om å sikre demokratisk kontroll av de væpnede styrkene. Gjennom Kommunenes Sentralforbund, KS, har Norge også bidratt til utviklingen av kommunesektoren i Serbia. Norge har også prioritert støtte til utviklingsprosjekter i de fattige og etnisk blandete grenseområdene mot Kosovo.

Kosovo

Målet med bistanden til Kosovo har vært å bygge opp demokratiske institusjoner, bidra til økonomisk utvikling og å sikre minoritetenes framtid.

Norge har bl.a. gitt betydelig støtte til Kosovos eiendomsbyrå (KPA) som har kunnet registrere over 39.000 krav om eiendommer og tatt beslutning i over 5000

av sakene. Dette er en viktig prosess både for retur av internt fordrevne og for utvikling av et fungerende eiendomsmarked i Kosovo.

Norge ønsket videre gjennom en rekke tiltak å bidra til å gjøre det mulig for etniske minoriteter, særlig serbere og romfolk, å bli værende i Kosovo. Tiltak til fremme av interetnisk dialog og forsoningsprosesser ble videreført, bl.a. gjennom støtten til Nansen Dialognettverket (NDN).

Kosovo sliter med lav økonomisk vekst og høy arbeidsledighet, særlig blant unge. Norge har derfor gitt prioritet til næringsutvikling, bl.a. gjennom flere tiltak rettet mot utviklingen av landbruket samt sysselsettingstiltak i regi av UNDP.

Fakta

Anslått folketall: 7,4 millioner

Brutto nasjonalinntekt per innbygger (2006): 4030 USD

Økonomisk vekst, BNP pr. år (2000-06): 5,1%

Økonomisk struktur som andel av BNP (2006):

Jordbruk 13%, industri 26%, tjenester 62%

Underernæring blant barn under 5 år (2005): 1,6%.

Tall over 30% regnes som svært høyt og er en sterk indikator på fattigdom.

Indeks for menneskelig velferd (HDI), nivå (2005):

Ikke tilgjengelig

Barnedødelighet per 1000 (2006): 8

Hiv-smittede, andel av befolkningen 15-49 år (2006):

Ikke tilgjengelig

Barn i barneskolen (2007): 95,1%

Antall jenter i forhold til 100 gutter under utdanning

(2007) i barneskole(primær)/ungdomsskole og

videregående skole (sekundær)/høyere (tertiær):

100/1003/ikke tilgjengelig

Kvinneandel i parlamentet (2008): 20,4%

Kvinnerns estimerte lønn som andel av menns lønn i formell sektor: Ikke tilgjengelig

Skogareal (endring (1990-2005), negative tall betyr avskoging i prosent): Ikke tilgjengelig

Vernet areal for biologisk mangfold (2006): 2,7%

Andel av befolkningen med tilgang til sikkert

drikkevann (2006): 99%

Korrupsjonsnivå, i følge TIs persepsjonsindeks

(2006): 2007: 3,4

Forsvarsutgifter som andel av BNP: Ikke tilgjengelig

Bilateral bistand¹ til Serbia fordelt på ulike partnere, 2007

Partnere i bistanden	NOK 1000	Prosent
Stat-til-stat med mer ²	129 141	54,0
Internasjonale frivillige organisasjoner	3 200	1,3
Lokale frivillige organisasjoner	7 837	3,3
Norske frivillige organisasjoner	67 849	28,4
Regionale frivillige organisasjoner	1 561	0,7
Nordiske forskningsinstitusjoner/stiftelser	3 218	1,3
Multilaterale organisasjoner ³	26 207	11,0
Totalt	239 013	100,0

1) Inkluderer multi-bilateral bistand

2) Herunder offentlige institusjoner, departement, konsulenter, privat sektor etc.

3) Øremerket bistand kanalisert gjennom multilaterale organisasjoner (multi-bi)

Bilateral bistand¹ til Serbia fordelt på sektorer, 2007

Sektorer	NOK 1000	Prosent
Økonomisk utvikling og handel	34 837	14,6
Nødhjelp og annet uspesifisert	16 876	7,1
Miljø og energi	9 637	4,0
Godt styresett	137 347	57,5
Helse, utdanning og annet innen sosial sektor	40 317	16,9
Totalt	239 013	100,0

1) Inkluderer multi-bilateral bistand